

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

oraz niektórych innych ustaw¹⁾ (Dz.U.05.172.1438 z dnia 9 września 2005 r.)

Art. 10. W sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, sąd powinien w każdym stanie postępowania dążyć do ich ugodowego załatwienia. W tych sprawach strony mogą także zawrzeć ugode przed mediatorem.

ZESTAWIENIE WYBRANYCH ZAPISÓW I REGULACJI

wybór i opracowanie – Jerzy Śliwa - Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów [jsliwa@wp.pl](mailto:jśliwa@wp.pl)

ODDZIAŁ 1. MEDIACJA

ZASADY MEDIACJI W KPC

- Art. 183¹. § 1. **Mediacja jest DOBROWOLNA.** § 2. Mediację prowadzi się na podstawie umowy o mediację albo postanowienia sądu kierującego strony do mediacji. **Umowa** może być zawarta także **przez wyrażenie** przez stronę **zgody** na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek, o którym mowa w art. 183⁶ § 1. [...]
- Art. 183³. **Mediator powinien zachować BEZSTRONNOŚĆ** przy prowadzeniu mediacji.
- Art. 183⁴. § 1. **Postępowanie mediacyjne nie jest JAWNE.** § 2. Mediator jest obowiązany zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z tego obowiązku. § 3. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym.

KTO MOŻE BYĆ MEDIATOREM?

- Art. 183². § 1. **Mediatorem może być** osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych. § 3. **Organizacje społeczne i zawodowe mogą prowadzić listy stałych mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach stałych mediatorów oraz o ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.**
- Art. 183⁹. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza mediatora; jednakże **strony mogą wybrać innego mediatora.** Na zgodny wniosek stron sąd może upoważnić mediatora do zapoznania się z aktami sprawy.

JAK PRACUJE MEDIATOR?

Skierowanie do mediacji i rozpoczęcie mediacji:

- § 4. **Staly mediator** może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd - również sąd.
- Art. 183⁶. § 1. **Wszczęcie** mediacji przez stronę następuje **z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku** o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.
- Art. 183⁸. § 2. Sąd może skierować strony do mediacji tylko raz w toku postępowania.
- Art. 183¹⁰. § 1. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza **czas jej trwania na okres do miesiąca**, chyba że strony zgodnie wniosły o wyznaczenie dłuższego terminu na przeprowadzenie mediacji. W trakcie mediacji termin na jej przeprowadzenie może być przedłużony na zgodny wniosek stron.

Przebieg mediacji

- Art. 183¹¹. **Mediator niezwłocznie ustala termin i miejsce posiedzenia mediacyjnego.** Wyznaczenie posiedzenia mediacyjnego nie jest wymagane, jeżeli strony zgodzą się na przeprowadzenie mediacji bez posiedzenia mediacyjnego.

Efekty mediacji

- Art. 183¹². § 1. **Z przebiegu mediacji sporządza się protokół**, [...] § 2. Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. [...]
- Art. 183¹³. § 1. Po zawarciu ugody mediator niezwłocznie składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej. § 3. **Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody** zawartej przed mediatorem, w całości lub części, **jeżeli uгода jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności**.
- Art. 183¹⁵. § 1. Ugoda zawarta przed mediatorem ma po jej zatwierdzeniu przez sąd moc prawną ugody zawartej przed sądem. § 2. Przepis § 1 nie uchybia przepisom o szczególnej formie czynności prawnej.";
- Art. 259¹. Mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy mediacji

ODDZIAŁ 2. POSTĘPOWANIE POJEDNAWCZE

ZESTAWIENIE WYBRANYCH ZAPISÓW W SPRAWIE MEDIACJI RODZINNYCH I MAŁŻEŃSKICH

wybór i opracowanie – Jerzy Śliwa - Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów jśliwa@wp.pl

- Art. 436. § 1. **Jeżeli istnieją widoki na utrzymanie małżeństwa**, sąd może skierować strony do mediacji. Skierowanie to jest możliwe także wtedy, gdy postępowanie zostało zawieszona. § 2. [...] **przedmiotem mediacji może być także pojednanie małżonków**.
- Art. 445². **W każdym stanie sprawy o rozwód lub separację sąd może skierować strony do mediacji w celu ugodowego załatwienia spornych kwestii**

CZEGO MOGĄ DOTYCZYĆ MEDIACJE?

- zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi oraz spraw majątkowych podlegających rozstrzygnięciu w wyroku orzekającym rozwód lub separację /Art. 445²/
- **określenie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej**. /Art. 570²/

MEDIATOR RODZINNY

- Art. 436. § 4. Jeżeli strony nie uzgodniły osoby mediatora, **sąd kieruje** je do mediacji prowadzonej przez mediatora, o którym mowa w § 3, albo **do stałego mediatora posiadającego wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych**.";
- Art. 436. § 3. Mediatorami mogą być także kuratorzy sądowi oraz osoby wskazane przez rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne.

WYNAGRODZENIA MEDIATORÓW

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z dnia 7 grudnia 2005 r.)

- § 2. 1. **W sprawach o prawa majątkowe** wynagrodzenie mediatora wynosi 1 % wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1 .000 złotych za całość postępowania mediacyjnego.
- 2. W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za pierwsze posiedzenie mediacyjne, przeprowadzone w wyznaczonym przez sąd czasie mediacji, wynosi 60 złotych, a za każde następne posiedzenie - 25 złotych.
- 3. Jeżeli sąd upoważnił mediatora do zapoznania się z aktami sprawy, wynagrodzenie za całość postępowania, o którym mowa w ust 1 i 2, podwyższa się o 10%.
- § 3. **Zwrotowi podlegają** udokumentowane i niezbędne **wydatki mediatora** poniesione w związku z przeprowadzeniem mediacji na pokrycie kosztów:
 - 1) przejazdów - w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej i samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;
 - 2) zawiadomień stron;
 - 3) zużytych materiałów biurowych;
 - 4) wynajmu pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia posiedzenia mediacyjnego, w wysokości nieprzekraczającej 50 złotych za jedno posiedzenie.

